

paa faa grundforskjellige Standpunkter, at en Forhandling mellem os ikke vilde føre til Noget. Naar jeg vil gjøre et Par Bemærkninger, er det derfor egentlig mere for at fremsætte et Par Berigtigelser af forskjellige Ting, der ere komne frem. Det ærede Medlem antede over, at Forslaget kun er et Brudstykke; men man kan dog gaa ud fra, at den Helhed, som ligger bag dette Brudstykke, er tilstrækkelig kjendt, idet Sagen har foreligget her mange Gange. Nu mente maaste det ærede Medlem, at ogsaa det ældste Forslag var et Brudstykke, men hvoraf slutter han det? Det har altid været bestemt udtalt, at det er i all Fald denne Regjerings Mening, at naar man fik dette, kunde man nøies dermed. Naar jeg siger, at man kan nøies, saa vil jeg ikke dermed nægte, at det godt kan være, at vi om et halvt Hundrede Aar skulle have noget Mere eller Andet; jeg veed ikke, hvorledes det kan komme til at stille sig til den Tid, og jeg vil derfor ikke, at mine Ord skulle gjøres til Uvandskab af Efterkommerne. Men i Dieblittet er efter Regjerings Mening dette tilstrækkeligt. Derfor er det ærede Medlem ikke berettiget til at kalde det et Brudstykke. Denne Ytring ligner i Øvrigt en anden Ytring, der fremkom fra det ærede Medlem under Finantslovens 2den Behandling, da han sagde, at Regjeringen aldrig var kommen med en aaben Udtalelse til dette Thing, aldrig havde udtalt, at det og det behøvedes osv. Det ærede Medlem maa jo slet ikke være fulgt med i disse Sager, medens han har siddet derovre i Sjælland. Jeg skulde dog mene, at i de Bemærkninger, der i sin Tid ledsagede Hærlovforslaget af 1879 og have ledsaget de senere Lovforslag om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme, har det været aldeles bestemt udtalt, at det og det kunne vi gjøre med det, vi nu have, og det og det kunne vi gjøre, naar vi faae det og det, og det og det maa vi have for at gjøre det og det. Jeg kan sige, at det har været tydelig sat fra Himlen, hvor Lidt vi kunne forsvare med det, vi nu have, og hvad vi forventede at kunne forsvare med det, der foreslaas. Jeg tror, at Udtalelserne have været aabne nok, og jeg erindrer, at det ganske tydelig blev udtalt i denne Sal af en Mand, som ellers ikke var Regjerings Ven, at Udtalelserne i sin Tid

være tilstrækkelig aabne, ja, der er endog saa dem, der mene, at de vare altfor aabne. Man maa ogsaa huske paa, at hvor det dreier sig om Landets Forsvar, maa der være en Grændse for Aabenheden; man maa ikke fortælle Alting, saa at det lyder ud over hele Verden. Det ærede Medlem savnede Oplysninger om finantsielle, politiske, udenrigspolitiske Forhold. Hvis det ærede Medlem ønsker Oplysninger i denne Retning, er det ikke Veien til at naae det ved at stemme for den foreslaaede Dagsorden, men Veien dertil er at stemme for en videre Forhandling, thi da vilde det ærede Medlem i et eventuelt Udvalg kunne faae alle de Oplysninger, han ønsker, baade af Conseilspræsidenten og Finantsministeren og Udenrigsministeren osv. Det ærede Medlem talte endvidere om, at vi vilde agere Stormagt her i Landet. Hvoraf veed det ærede Medlem det? Fordi man anlægger en Fæstning, agerer man virkelig ikke Stormagt. Men jeg skal sige det ærede Medlem en Ting, og det er, at alle de almindelige Principer for et Lands Forsvar ere de samme, enten det er et stort eller et lille Land, altid og absolut de samme. Det ærede Medlem mener, at man skulde indrette sit Forsvar efter sine Gøner og forsvare sine Grændser. Hvis det ærede Medlem derved tænker paa, at man skulde dele sin Hærstyrke og anbringe Nogle paa Fyn og Nogle langs med Grændsen af Sylland, og mene, at vi derved skulde levere et Forsvar, der vilde have nogen Betydning, tager han fuldstændig fejl. Der er Ingen, der tænker paa at stille Danmark op ved Siden af Stormagterne, fordi man vil have en Fæstning; man har jo ogsaa sammenlignet Danmark med Belgien, ikke med Frankrig. Det ærede Medlem mente at finde en Stormagtside deri, at jeg havde hentet nogle Exempler fra Roms og Frankrigs Historie. Men Sagen er jo den, at de store Landes Historie er mere bekjendt, og der er i Reglen mere Militarisme i store Lande end i smaa, og naar man henter et Par Exempler fra Historien, da er det jo naturligt, at man snarere tager dem fra Noget, der er bekjendt, end fra Lande, hvis Historie maaste Ingen kjender; men at det skulde have Betydning overfor det Spørgsmaal om, at vi vilde være Stormagt, det ser jeg virkelig ikke. Det ærede Medlem gav sig til at tale om lousløse Tilstande. Det er